

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2023-100

Datum: 12-12-2023
Van collegelid: O.G. Prinsen/ S.J.L. Nienhuis
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Opvang vluchtelingen en deelbijdrage aan plan van aanpak PRT Migratie en integratie

Inleiding

Periodiek wordt uw raad bericht over de laatste stand van zaken betreffende de opvang van vluchtelingen. Doel is dat u hiermee wordt geïnformeerd over de genomen acties in deze crisis. Naar aanleiding van signalen die ons bereikt hebben en de huidige landelijke situatie, geven wij u onderstaand de laatste stand van zaken voor onze gemeente.

Daarnaast wordt u via deze memo geïnformeerd over onze deelbijdrage aan het Plan van aanpak voor de subregio Stedendriehoek.

De aanleiding daartoe is dat op de Provinciale Regie Tafel Migratie & Integratie Gelderland is afgesproken dat binnen provincie, de vluchtelingenopvang integraal afgestemd gaat worden. Dit vooruitlopend op de Spreidingswet.

In dat verband is aan alle Gelderse gemeenten gevraagd om een deelplan aan te leveren bij de subregio. Voor Heerde is dat de Subregionale RegieTafel Stedendriehoek (minus de gemeente Deventer). In de bijlage vindt u het aangeleverde deelplan van 19 september 2023.

Kernboodschap

Actuele stand van zaken

Ook wij krijgen de berichten en beelden mee over de landelijke situatie met betrekking van opvang asielzoekers. Een situatie die ons college zich aantrekt en waaraan we ons gehouden voelen een substantiële bijdrage te leveren.

Daarbij hebben wij gekozen ons te richten op de opvang van Oekraïense ontheemden. Zoals bekend dient Groot Stokkert als opvanglocatie. Momenteel worden daar 165 Oekraïners opgevangen. Daarnaast worden er particulier 9 opgevangen. In totaal worden er in onze gemeente dus 174 personen opgevangen.

Wanneer we dit aantal vergelijken met omliggende gemeenten, dan is onze Heerder opvang onevenredig hoog. Bovendien zijn we in gesprek met de eigenaar van Groot Stokkert om de opvangcapaciteit nog verder te verhogen.

Naast de Oekraïense ontheemden zijn er andere asielzoekers die een menswaardige opvanglocatie verdienen. Wij willen daarvoor niet weg kijken, maar constateren ook dat we tegen grenzen aanlopen.

Op de eerste plaats stelt het COA minimumeisen aan opvanglocaties (aantal opvangplaatsen en m2 BVO). Daarbij willen we vermenging van verschillende op te vangen doelgroepen vermijden. Ook zien we dat de spankracht van onze lokale samenleving is begrensd (o.a. huisartsen en scholen). Wel spannen we ons in om deze opvang in regionaal verband (Stedendriehoek en VNOG) te organiseren.

Tot slot hebben wij onze verplichting ten aanzien van huisvesting statushouders. Ook dat heeft onze aandacht en vraagt blijvende inspanning.

Plan van aanpak subregio Stedendriehoek

Het is van belang dat uw raad een integraal beeld heeft van de opgaven waar Heerde bij de opvang van vluchtelingen voor staat. Wel is het zo dat deze opgaven en inspanning in samenhang met de regio worden benaderd. Het gezamenlijk maken van plannen en het uitwisselen van kennis en ervaring draagt daaraan bij.

Het bijgevoegde plan is een momentopname. De ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Daarmee is een geregelde actualisatie essentieel. In de bijlage ziet u de opgaven van de gemeente Heerde per september 2023.

Achtergrond

Landelijk, provinciaal en lokaal is het van belang zicht te hebben op de haalbaarheid van de opgaven die spelen rond de opvang van vluchtelingen. Daarvoor is een structureel zicht op de realisatiecijfers, de knelpunten bij de realisatie, de verwachtingen t.a.v. de instroom en uitstroom nodig. Ook is het zaak de druk op de ketenpartners te monitoren; immers ook van hen wordt een substantiële bijdrage aan de opvang gevraagd.

Maatschappelijk draagvlak / Burgerparticipatie

De instroom van vluchtelingen uit Oekraïne of andere gebieden is de afgelopen jaren groot geweest. Vooralsnog is er geen zicht op een afname van de aantallen. Daarmee wordt aan gemeenten een blijvend grote inspanning gevraagd om deze mensen veiligheid, eerste opvang en zorg en mogelijk een langduriger verblijf (ingeval er sprake is van een verblijfsrecht) te bieden.

Vanwege de hoge instroomaantallen is er sprake van grote druk op onderwijs, zorg, het veiligheidsdomein en de woningmarkt. Bij een krappe arbeidsmarkt is het vaak snel mogelijk mensen aan werk te helpen. Maar het draagvlak voor vluchtelingenopvang staat in toenemende mate onder druk. De beoogde aanpak is erop gericht opvang te realiseren met behoud van draagvlak bij de inwoners van onze gemeente.

Kanttekeningen

Het vinden/gereed maken van geschikte opvanglocaties is een forse opgave. Evenals het inregelen van onderwijs en zorg. Het is nog onduidelijk in hoeverre de voornemens van het demissionaire kabinet om de wetgeving aan te passen haalbaar zijn en wat dan het effect van de gewijzigde wetgeving zal zijn.

Zonder voldoende opvanglocaties raken de HUB's (landelijke verdeelpunten Oekraïners) overvol, en Ter Apel opnieuw overbelast.

Geld

Concrete financiële gevolgen ontstaan wanneer er opvanglocaties verwezenlijkt moeten worden door de gemeente of COA. Vooralsnog worden deze kosten door het rijk afgedekt.

Asiel

Door de gemeente Heerde worden gesprekken gevoerd en ingezet op uitwisselbaarheid binnen gemeenten van de Stedendriehoek, respectievelijk categorieën en op te vangen doelgroepen.

De Spreidingswet is nog niet aangenomen.

De verwachting is dat deze begin 2024 in de 1^e kamer behandeld zal worden.

Bijlagen:

1. Plan van aanpak subregio Stedendriehoek – PRT M&I / Heerde